

FLORENTIN SMARANDACHE

ÎNTÂMPĂRI CU PĂCALĂ

EDITURA TEMPUS
BUCUREȘTI, ROMÂNIA
1994

FLORENTIN SMARANDACHE

Pentru întâia oară pusă în scenă de către elevii Liceului "Frații Buzești" din Craiova, în regia profesorului și criticului literar Constantin M. Popa, la 17 decembrie 1992, și-n curs de pregătire la Teatrul de Păpuși din Craiova, în regia Georgetei Domozină.

EDITURA TEMPUS ROMÂNIA SRL este membră fondatoare a ASOCIAȚIEI "EDIMPRIM" - ROMÂNIA - prima organizație a editorilor, tipografilor, librarilor și anticarilor particulari din România.

© 1994 EDITURA TEMPUS ROMÂNIA SRL

Toate drepturile rezervate

Director asociat unic și consilier editorial

GHEORGHE STROE

Drumul Taberei 26

40-01-7453379

C.P. 58-14

București 77350

ROMÂNIA

ISBN 973 - 96202 - 5 - 6

Bun de tipar 11.09.94

Tiraj 2000 exemplare

Ilustrații: Marilena Sârbu

Coperta: Victor Moraru

Preț 750 lei

Tiparul executat la Tipografia FED

Calea Rahovei 147

FLORENTIN SMARANDACHE

ÎNTÂMPLĂRI CU PĂCALĂ

Teatru pentru copii

PĂCALĂ ȘI URSUL

- piesă pentru copii -

Personajele:

PĂCALĂ (*flăcău cu mustață; iie și ȋari, cizme negre, cușma pe-o ureche*)

STRĂJERUL (*moș*)

ÎMPĂRATUL ALBASTRU

(*costume de epocă*)

FATA ÎMPĂRATULUI

URSUL (*cafeniu închis; de două sau de trei ori mai mare decât statura unui om obișnuit*)

Tabloul I

(Peisaj de iarnă, un drum înzăpezit într-un sat; ninge. Pe toată durata acestui tablou ca și în tabloul III se vor împrăștia de sus (*dintr-un loc nevizibil publicului*) confetti albe sau vată (*naturală, artificială*) etc. pentru a da copiilor senzația de fulgi de nea, care le plac atât de mult!)

PĂCALĂ: (*Vesel, cântând, jucând și fluierând*)

"Eu sunt vestitul Păcală
Și-am pornit hoinar prin lume
Eu sunt vestitul Păcală
Și fac isprăvi de renume."

(*Refren*)

(Decorul rulează în spate pe toată perioada cântecului dând impresia că Păcală merge. Spre sfârșitul cântecului satul se va pierde în depărtare, și va apare palatul Împăratului Albastru, iar la poarta sa un Străjer)

(Ritmicitatea cântecului se schimbă:)

"De-am rămas singur în stradă
Fără nici un căpătâi
Umblu-n cizme prin zăpadă
Pintene port la călcâi."

(Strofa I)

(Refren:)

"Se-mbulzesc copii grămadă
Și sprintări și jucăuși
Pe Păcală să-l revadă
Iar la Teatrul de păpuși."

(Strofa II)

STRĂJERUL: (Cu voce groasă) Care ești acolo, la poarta palatului?

PĂCALĂ: Om bun, venit de peste mări și țări.

STRĂJERUL: Și ce cauți aici?

PĂCALĂ: M-am luat cu drumul, și-am ajuns prin locurile astea pustii, la vreme de iarnă.

STRĂJERUL: Să n-ai cumva gânduri ascunse, vreo rea intenție.

PĂCALĂ: Nicidecum, străjerule. Eu cutreier pământul în lung și-n lat. Mă cunoaște toată lumea.

STRĂJERUL: Dar cum te cheamă, flăcăule?

PĂCALĂ: Cum să mă cheme altfel decât Păcală. Cred că ai auzit de mine!

STRĂJERUL: Păcală?... Ha! Ha! Ha!... Păi de ce nu mi-ai spus așa mai de mult?! Te știe tot poporul (Către sală) Voi îl cunoașteți copii pe Păcală?

SALA: Da

| sau - Nu

| sau - Da+Nu

STRĂJERUL: Dacă îl cunoașteți, bucurați-vă că îl avem din nou în mijlocul nostru.

| sau - Nu îl cunoașteți? El este prietenul vostru, al tuturor.

|sau - Celor care nu-l cunosc le spun eu că Păcală este ghidușul copiilor.

STRĂJERUL: (*Către Păcală*) Ție, Păcală, îți voi permite să intri la palat, dar te va paște o mare primejdie...

PĂCALĂ: Nu-mi pasă cătuși de puțin.

STRĂJERUL: Împăratul Albastru este tare posomorât că fata sa nu se poate mărita niciodată.

PĂCALĂ: O iau eu de nevastă!

STRĂJERUL: Nu așa-i baiul. Au vrut mulți voinici ca tine să-i facă pe plac Împăratului Albastru. Dar toți au dat greș.

PĂCALĂ: O să încerc și eu, încercarea moarte n-are.

STRĂJERUL: Ba tocmai că are! Toți prinții și cavalerii care au pețit-o și-au dat duhul. Le zac oasele la groapa comună. Nouăzeci și nouă de Feți Frumoși au murit până acum, iar dacă te duci și tu vei fi al o sută-lea.

PĂCALĂ: Crezi că eu pier așa așa ușor? Ai mai văzut drac mort?

STRĂJERUL: Păcală, Păcală, să-ți fie țărâna ușoară!

PĂCALĂ: Fii liniștit Străjerule, nu-mi duce mie de grijă. Vezi-ți de treaba dumitale!

STRĂJERUL: Păcală băiatule, îți vorbesc ca unui copil de-al meu. Eu te-aș povăui să faci calea întoarsă, deși Împăratul Albastru mi-a poruncit să nu las nici un flăcău ajuns la însurătoare să plece de pe meleagurile noastre până nu-și încearcă puterile la palat; să rupă vraja care a cuprins-o pe fata împăratului, și asta numai dacă reușește să doarmă o noapte în camera Ursului și să se scoale dimineața viu și nevătămat.

PĂCALĂ: Să mă întorc de unde am purces atâta vreme? Nici pomeneală Străjerule. Poate că aici m-a mânat soarta, aici mi-o fi norocul.

STRĂJERUL: Cum dorești, dar eu am bunătatea să te previn.

PĂCALĂ: Mulțumesc Străjerule, voi fi cu mare atenție.

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: (*I se aude glasul din culise*) He, he, dar ce se petrece la poarta palatului? (*Pauză*) Cine ne calcă țărâmurile? (*Pauză*)

STRĂJERUL: (*Șoptit, către Păcală*) Împăratul Albastru. Am dat de bucluc. (*Tare, către Împăratul Albastru*) Ia, un... un nevoieaș... cere adăpost.

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: Tânăr îi?

STRĂJERUL: (*Întinând*) Da... Nu... Este...

PĂCALĂ: Sunt Păcală, luminate.

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: Ha! Ha! Zii așa mă! Păi de când am auzit de tineee, trebuia să fi dat ortul popii de-acum un secol... Dar nu e târziu nici la noapte!! (*Către Străjer*) Deschide-i porțile!

(*Străjerul descuie. Se aud zăvoare grele și ruginite. Păcală pășește sfios înăuntru. Dintr-odată porțile se închid, se trag zăvoarele, soldați cu sulite îl prind pe Păcală. Se aud râsetele machiavelice ale Împăratului, zgomote de săbii trase din teacă. Intră în scenă Împăratul Albastru și Fata împăratului.*)

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: (*Către Păcală*) Ha! Ha! Popularitatea ta o să scadă de-acum. Te vei face de râs în fața spectatorilor (*Arată spre sală*).

STRĂJERUL: Îndurare, Împărate! Păcală ni-i drag nouă la toți. Îl iubim pentru năzbâțiile sale. Îndurare!

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: Așaaa dar! Un împărat nu trebuie să fie milos cu supușii săi fiindcă mai târziu i se vor sui în cap. Dar îți acord o șansă Păcală: dacă reușești să stai la noapte cu Ursul de la palat, atunci îți voi da în căsătorie pe fata mea și un sfert din împărăție.

(*Străjerul plânge.*)

Spune Păcală, primești târgul?

STRĂJERUL: Ursul acesta nu este un urs obișnuit: uriaș, cât un munte de gros. Împăratul Albastru îl ține în beciul său ca într-o grotă umedă și rece. Mănâncă în fiecare noapte câte un om.

(*Fata împăratului suspină.*)

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: Străjerule, condu-l pe aceste flăcău "neînfricat" în grotă Ursului. Și nu uita, mâine cât mai de dimineată să-i dai oasele afară, să nu se strice aerul de la palat.

FATA ÎMPĂRATULUI: Tată, fie-ți milă, e un voinic fără pereche, cum n-am mai văzut altul până la el.

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: Întâi să-și dovedească curajul de care este în stare. Nu-mi las eu fata pe seama oricui.

PĂCALĂ: Împărate, aș avea o rugămintă...

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: S-o auzim.

PĂCALĂ: ... Să-mi împrumutați până mâine în zori:

- o traistă cu plăcinte calde, și alta cu așchii din lemn de brad.

- o traistă cu nuci și un ciocan, și alta cu pietre.
- iar în a cincea traistă să-mi pui: un brici de bărbierit, o oglindă, săpun și pământ pentru spumă, un băi, o bardă, niște scânduri și cuie.

Să încerc să-i vin de hac Ursului.

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: Fie, îndepliniți-i doleanțele.

(Străjerul dispare în culise de unde se întoarce cu cinci trăiști pe care le înmânează lui Păcală.)

- Și acum duceți-l unde-i este hărăzit.

(Împins cu sulița de la spate, Păcală este târât în afara scenei (adică în grotă Ursului))

Tabloul II.

(Grotă Ursului. Încăpere cam întunecoasă, stalactite, stalagmite. Eventual un mic izvorăș. Un pat lat pe care doarme un Urs înfiorător de mare, răpănos. Intră Păcală. Ursul sforăie îngrozitor.)

PĂCALĂ: *(Cântând)* Scoală-te, scoală-te, puturosule!

URSUL: *(Cu lehamite)* Nu mă scol, nu mă scol, că mi-e somn de mor!

(Păcală trântește trăiștile puternic de pământ. Ursul tresare dintr-un vis adânc, holbează ochii înroșiți.)

(Către Păcală, încercând să-l sperie) Mooor! Mooor! (Amănițând cu labele) Mooor! (Păcală rămâne impasibil). Păi nu te sperii?...

Toți ceilalți de cum mă vedeau leșinau "vitejește"!

PĂCALĂ: Nu. Am uitat să mă sperii!

URSUL: Te rog să te sperii, că se supără împăratul.

PĂCALĂ: Când te-am văzut așa gros și mătăhălos, mi-a pierit frica.

URSUL: Zău?

PĂCALĂ: Nu te mai mira fără rost. Ridică-te în două picioare când îți intră un musafir în casă.

URSUL: *(Întinzându-se leneș)* Mooor! Mooor! Cine se încumetă să mă oblige?

PĂCALĂ: Politceea te obligă! Vrei să arăți că ești trăit pe sub pământ? Bunele moravuri te învață să fii cuviincios, respectuos față de un om străin.

URSUL: *(Același joc cu labele)* Mooor! Mooor! Mooor!

PĂCALĂ: Dar, stai cu minte! Ia spune, nu ți-a fost rușine să crești de-a valma, fără socoteală, pe cine mai vezi ca tine?

URSUL: Mie, rușine? Ce părere ai?! Hai să ne luăm la întrecere, să vedem care biruie!

PĂCALĂ: Desigur, bună idee, să ne luăm la luptă ca să devenim "prieteni".

URSUL: Să ne batem în săbii, în sulițe sau la trântă?

PĂCALĂ: Nu-mi trebuie. Nu vreau vărsare de sânge, fie el și de urs. Cu sabia poate orice netot să biruie. Ne vom duela în cuvinte. Să vedem care este mai isteț la minte. *(Pauză)*.

Dar deșteaptă-te trântore! Ce, te culci odată cu găinile? Urs ești tu sau papițoi?

(Ursul privește perplex la această ființă minuscule care i se răstește).

URSUL: *(Ironic)* Cu cine am onoarea?

PĂCALĂ: *(Râde mai întâi)* Cine sunt eu?! Numai un neisprăvit ca tine poate să nu știe. Să vedem dacă ghicești?

URSUL: Oi fi vreun prinț care peștește Fata Împăratului?

PĂCALĂ: Prinț cu traistă la el? *(Râde cu poftă)*. Fata Împăratului?

(Ursul se ridică în două labe și pare ca un bolid gata să se prăvale...)

URSUL: Și-o să-ți fac de petrecanie. Mooor!

PĂCALĂ: *(Înfrișat, privind la Urs de jos în sus, dar vorbindu-i în contră sens)* Mă Ursulețule, mă, vino-ți în fire! Mai întâi de toate, când vorbești cu mine să stai jos, ca să nu oboești.

(Ursul se reacează pe pat nemaipărănd uriaș. Păcală răsuflă mai ușurat. Spaima pare să-i fi trecut.)

Eu sunt constipat și n-o să-ți priesc la stomac. Uite *(Arată spre trăști)*, îți propun să guști mai degrabă niște plăcinte cu miere. Tu te omori după miere, suferi înțepăturile unui roi întreg de albine care te prind la stup.

URSUL: *(Lingându-se pe bot)* Ohooo, ce mi-ar place!

PĂCALĂ: (*Către sală, făcând semne să n-audă Ursul.*) Îi dau o traistă cu așchii. (*Aparté-u*).

(*Îi aruncă o așchie groasă și tare din traista cu așchii, Ursului, iar pentru el ia o plăcintă moale, din traista cu plăcinte. Ursul dă să roadă "plăcinta" dar nu poate, se văicărește, se forțează...*)

Nu ești în stare să mănânci niște plăcinte? Și mai îndrăznești să te iei la întrecere cu mine!

(*Ursul compromis, înghite cu chiu cu vai toate așchiile, după care începe să se jeliască ținându-se cu labele de burtă:*)

URSUL: Mă doare burta. Au! Mă doare burta.

PĂCALĂ: Ce-ai, ești bolnav? Din niște plăcinte?

URSUL: (*Vrând s-ascundă durerea*) A, nuuu! N-am nimic.

PĂCALĂ: Înseamnă că nuci n-o să poți mânca, nici una!

URSUL: Toată traista cu nuci pe care o ai n-o să-mi ajungă nici pe-o măsea.

PĂCALĂ: Mai mult lauda ce e de tine! Pariezi că nici nu poți să le spargi! (*Către sală în așa fel încât să nu-l audă Ursul*) O să-i dau traista cu pietre, să-și rupă dinții în ele. (*Aparté-u*).

(*Păcală îi remite traista respectivă.*)

URSUL: O să sparg nucile în dinți, nu ca tine cu ciocanul.

(*Păcală sparge nucile cu ciocanul.*)

PĂCALĂ: Daaa? N-ai decât, dacă te crezi forțos!

(*Ursul se străduiește din răsuputeri să spargă "nucile", până când își rupe toți dinții și-i scuipe afară ca niște mărele.*)

URSUL: Naa, c-am rămas fără un dinte în gură!

PĂCALĂ: (*Răzând*) Mai înainte ziceai că toate nucile mele nu-ți ajung nici pe-o măsea, dar văd că s-antâmpilat invers: toate măselele și toți dinții tăi nu ți-au ajuns nici pentru o singură nucă!!

Nu ești bun de nimic. Dacă trăiai în pădure, ca toți urșii, mureai de foame. Noroc cu Împăratul Albastru care se milostivește de tine și-ți aruncă niște resturi ca la câine.

URSUL: Mă jignești? Cutezi să mă jignești?

PĂCALĂ: Nu te precipita, acum fără dinți nu mai faci doi bani.

(Păcală scoate din altă traistă: o oglindă, un pământuf, un brici, săpun, fixează oglinda într-un cui în perete și începe să se radă calm)

URSUL: Ce faci acolo?

PĂCALĂ: Mă fac frumos, nelăptos ca tine. Fata împăratului s-ar înspăimânta dacă te-ar vedea cât ești de urât!

URSUL: Fata împăratului mi-e tare dragă! Din gelozie i-am ucis pe toți peștorii ei, de aceea te voi uide și pe tine.

PĂCALĂ: *(Impasibil)* Mie nu-mi place de Fata Împăratului Albastru și nici nu vreau să mă însor cu ea: e prea scofălcită și răzgâiată. Am venit aici să te învăț pe tine cum s-o cucerești, cum să te porți, să te lași de năravuri. *(Între timp s-a terminat de ras. Îi arată obrazul:)* Vezi ce chipeș m-am făcut?

URSUL: *(Admirativ)* Bărbiereste-mă și pe mine.

PĂCALĂ: Înduri tu atâta?

URSUL: Cu dragă inimă, ca Fata împăratului să se îndrăgostească de mine.

PĂCALĂ: Bineee! Dar să nu te superi. Ai lațele pe tine de-un cot, și-o să-mi vină greu să te bărbieresc.

URSUL: Hai, încearcă.

PĂCALĂ: Ține-te tare.

(Aranjează două scânduri pe "podea". Întinde-te coala. Cu alte scânduri mai scurte prinde în cuie labele din față și pe cele din spate, ale Ursului, două câte două.)

URSUL: Dar ce-mi faci?

PĂCALĂ: Ca la operație, trebuie să stai nemișcat.

URSUL: La operație, doctorul te-amoaște, ca să nu simți durerea.

PĂCALĂ: N-ai nici o grijă! M-am preocupat de toate.

(Toarnă apă pe urs, apoi îl face cu săpunul numai spumă, ia băta și începe să-l bată blana de sar numai clăhuci)

URSUL: Aoleu! Ce mai e și asta! Aoleu!

PĂCALĂ: Trebuie să ai răbdare să scărmanăm blana, prea e îmbâcsită și jezoasă.

URSUL: Dar observ că dai cu băta-n mine!

PĂCALĂ: Nu dau în tine, dau în *blana* ta ca s-o înmoi, să se ia părul. Tu n-ai văzut că toți oamenii își săpunesc bine fața înainte de a se rade?
 URSUL: *(Cu jumătate de gură)* Ba da.

(Păcală scoate o bardă mare și se apucă să smulgă perii de pe urs.)

Au! Au! Moor! Moor!

PĂCALĂ: Te rog să nu faci gălăgie că scoli vecinii. Aude Împăratul Albastru.

(Ursul se tânguie înfundat, se zvârcolește. După un timp:)

Am obosit. Cu siguranță că nu te-ai bărbierit în viața ta! Ai stat bărbos de când te-a născut maică-ta.

(Păcală desface scândurile în care erau prinse labele ursului, care abia mai respiră.)

Ia acum batista asta. *(Îi întinde o batistă)* și apără-mă de muște!... că am trudit destul pentru tine. Vreau să mă odihnesc până dimineață în patul tău, și să nu mă deranjeze nimeni.

(Păcală se lungește și adoarme, sforăind ușor. Ursul arată zgâmboit, prăpădit ca vai de el, abia menținându-se pe picioare. Lumina din grotă se intensifică. Apar zorile. E dis-de-dimineată. Ursul cu batista îl apără de muște pe Păcală. De afară se aude glasul răgușit al Împăratului Albastru și bocetul Fetei.)

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: Străjerule, dă oasele lui Păcală afară, că se împute aerul!

STRĂJERUL: Numai decât, împărate.

(Frecându-se la ochi buimac de somn străjerul pătrunde în grotă scârțâind prelung ușa.)

URSUL: *(Cu degetul la bot, repezit)* Ssst! Liniște, că doarme domnul dumnealui! *(Arătând spre Păcală)*

(Străjerul surprins de halul în care a ajuns Ursul se împiedică de stalagmite și cade.)

STRĂJERUL: (*Pentru sine*) Ce arătare de urs! Cum și-a bătut joc Păcală de el! (*Aparté-u*)

PĂCALĂ: Cine-mi tulbură tihna?

URSUL: (*Către Păcală, arătând spre Străjer*) Stăpâne, a leșinat de emoție! M-a văzut cât sunt de frumos.

(*Îi dă câteva labe peste față străjerului. Acesta își revine, și mai crucit.*)

STRĂJERUL: (*Ursului*) la laba de pe mine, dihanie!

URSUL: (*Către Păcală*) Nu-i vine să-și creadă ochilor cât sunt de arătos.

STRĂJERUL: (*Leșind cu pași iuți din grotă, strigă:*) Luminate împărate și voi, slăviți curteni, veniți să vedeți minunea!

(*Aceștia apar la gura grotei și rămân înmărmuriți.*)

URSUL: (*Mândru de sine, către Păcală.*) Stăpâne, strălucirea mea i-a lăsat paf!

(*Curtea împărătească privește scenă împietrită.*)

Moor! Mooor! Sunt cel mai frumos Urs din lume! Singurul Urs bărbierit!

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: Pe dracu!... Ești cel mai urât!

URSUL: (*Zâmbind către Păcală*) Nu s-au obișnuit cu noul meu aspect fizic...

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: (*Ursului*) Să piei de la palat! De-o asemenea pocitanie n-am nevoie! Mă faci de ocară!

FATA ÎMPĂRATULUI: Tată, respectă-ți promisiunea făcută lui Păcală.

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: Dacă mi-am dat cuvântul de onoare că-mi voi da fiica de nevastă și un sfert de împărăție, îmi țin cuvântul.

TOȚI CURTENII: Uraaa! Păcală va locui împreună cu noi.

PĂCALĂ: Luminate împărate, mă bucură cinstea și onoarea pe care mi-o faci. Dar mă consider nedemn de fiica și împărăția ta. Și-apoi, eu am menirea să umblu prin lume, să mai scot și alți oameni din necazuri, și să îndept răul care există. Nu pot zăbovi numai la o împărăție, celelalte mi-ar simți lipsa (*Îata împăratului bocește*). Sunt sigur că vei găsi un ginere mai de preț ca mine. Eu nu *avereu* o caut, sunt mulțumit cu *sărăcia* mea curată și slobodă, doresc să fiu liber ca pasărea cerului.

STRĂJERUL: Du-te sănătos Păcală!

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: Îți voi fi recunoscător pentru că ai rupt vraja care-o lega pe fata mea. Ce năzuințe ai?

PĂCALĂ: Îmi îngădui să-ți cer, împărate, Ursul acesta schimonosit. Îi voi învăța multe...

URSUL: (*Trepidând de nerăbdare*) Abia aștept.

PĂCALĂ: ... să meargă la CIRC, să-i salute cu laba la tâmplă pe toți copiii din lume, să facă tumbe, să joace pe sfoară. Un circ ambulant îl va plimba din împărăție în împărăție, iar când va îmbătrâni, se va retrage la pensie într-o grădină zoologică. Are talent și e bine dresat...

ÎMPĂRATUL ALBASTRU: Sunt întru totul de acord, Păcală.

FATA ÎMPĂRATULUI: Să veniți și pe la noi cu circul vostru ambulant.

URSUL: Mooor! Mooor! Cu siguranță.

CURTENII: La revedere, Păcală!

PĂCALĂ ȘI URSUL: Lă revedere! (*Plecând*)

Tabloul III

(Drumul, continuând de la palat, intră într-o pădure; palatul se percepe vag în depărtare, apoi dispare. Fulgi de zăpadă. Păcală și Ursul cântă. Păcală ține Ursul de lanț. Ursul face tumbe și salută simandicos copiii din sală.)

PĂCALĂ: "Eu sunt vestitul Păcală
Și-am pornit hoinar în lume
Eu sunt vestitul Păcală
Și fac isprăvi de renume."

(*Refren I*)

URSUL: "Iar eu sunt Ursul Costică
De nimeni nu-mi este frică
Doar de stăpânul Păcală
Când joc la circ sus pe sfoară."

(*Refren II*)

AMÂNDOI: (*Strofa I din Tabloul I*)

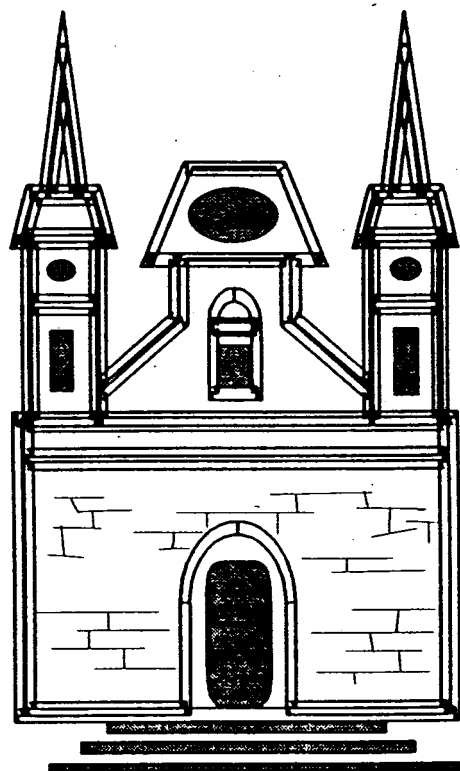
PĂCALĂ: (*Refrenul I*)

URSUL: (*Refrenul II*)

(*Cade cortina. Se mai aude:*)

PĂCALĂ: (Refrenul I)

(Iunie 1970, 1986 Inspirată dintr-o poveste spusă de bunicul meu ("tată-mare") Smarandache N. Ion (zis *Manidea sau Mandache*), din satul Gorunești, com. Bălcești, jud. Vâlcea)

PĂCALĂ ȘI BALAURUL

- piesă pentru copii -

Personaje:

PĂCALĂ

URSUL

BALAUURUL (Cu șapte capete)

(Păcală și Ursul trec printr-o pădure, toată ninsă. E noapte. E frig. Se aud urlete îndepărtate. Se zărește o pată de lumină.)

URSUL: Stăpâne, uite o luminiță. O fi vreo cabană turistică, ori casa unui pădurar. Să mergem într-acolo.

PĂCALĂ: Stai ușor. Nu te repezi ca mielul turbat în gura lupului.

URSUL: Mi-e un frig... Am rămas și fără cojocul meu de lână. Mi l-ai tăbăcit... (*Gesturi de lovituri cu hâta.*)

PĂCALĂ: Lasă că nu-i nimic. Trebuie să te călești. Confrații tăi, pe timpul ăsta, hibernează în bârlog și-și sug labelle de foame. Tu ai plăcinte, nuci... Destule merinde.

URSUL: A, nu. De plăcinte și nuci mi-e lehamite. Mai degrabă, rabd.

PĂCALĂ: N-ai decât. Dar până străbatem noi pădurea asta neagră și deasă ca o perie, o să ți se lipească burta de spate.

URSUL: Hm! Asta să fie supărarea, Păcală. Dar, ca să nu ne plictisim, hai, născocoște o poveste.

PĂCALĂ: Să mă gândesc... Mda... Era odată un balaur tare drăgălaș și cuminte.

URSUL: De balauri drăgălași n-am auzit, și nici cumiști. În toate basmele ticluite de bunicul meu, Ursuloiu, balaurii sunt lighioane înfricoșătoare.

PĂCALĂ: Ei, ăsta era drăgălaș și cuminte. Era puiut, abia îl născuse mama lui. Îl hrănea cu lapte; îi dădea să sugă. Și-l legăna, și-l alintaaa...

URSUL: (Cu scârâ) Sărăcuțul de el! Îl mai și alinta.

PĂCALĂ: Și cresc balaurul nostru mare, și deveni Balaur în toată firea.

Mânca în fiecare noapte câte un (Pauză)... urs...

URSUL: Aoleo... Păcală, dar altă poveste nu știi?! Mi se face părul măciucă.

PĂCALĂ: Care păr? Care nu-l mai ai?!...

URSUL: Auuu... Dar există în realitate balauri?

PĂCALĂ: Pe mine mă-ntrebi? Tu, Ursache, ar trebui să fii mai în temă. E jivină de-a ta.

URSUL: De-a mea? Ce, a bătut apă cu mine din același polonic?! Ferite-ar sfântul!

PĂCALĂ: Și, deci, Balaurul mânca în fiecare noapte câte un urs...

URSUL: Vai... Dar nu-și mai schimbă și el meniul, mereu același fel de mâncare? Nu i s-o fi urât și lui?

PĂCALĂ: Țsta era ca desert. Un deliciu pentru dumnealui.

URSUL: Doar n-om da nas în nas cu o stărpitură de-asta. (Cu spaimă) Ce zici, Păcală?

PĂCALĂ: Dacă ne împiedicăm de coada unui balaurul care stă pe o piatră întins la soare, suntem obligați să ne luptăm cu el, și trebuie să-l biruim.

URSUL: Mai sănătos o să ne luăm tălpașita.

PĂCALĂ: Odată ce l-ai întărâtat nu mai scapi cu una cu două.

URSUL: Cum te bați, Păcală, cu o dihanie cu șapte capete și cu șapte guri care mușcă toate, simultan?

PĂCALĂ: Dacă nu poți să-l răzbești la trântă, îl răzbești prin deșteptăciune. Îl păcălești, Ursache. Îi iei mințile. Îl înfrangi într-o luptă... fără luptă. Se învinge el singur.

URSUL: (Cu teamă) Nu-i așa că balaurii nu trăiesc în păduri și nu s-arată noaptea?

PĂCALĂ: Dacă spui tu!

URSUL: Și-atunci unde să viețuiască ei?

PĂCALĂ: Păi, dacă în pădure nu, înseamnă că la oraș. Probabil că locuiesc în case sau la bloc.

URSUL: Și nu ies noaptea deloc?

PĂCALĂ: (Ironie) Cred că nu ies; fiindcă le e frică de vreo sălbăticiune.

URSUL: Și-atunci cum își petrec balaurii timpul liber?

PĂCALĂ: Seara stau în pat și se uită cu un cap la televizor, cu alte capete citesc povești de Ion Creangă, De Andersen și Frații Grimm.

URSUL: După câte înțeleg eu, sunt persoane multilaterale.

PĂCALĂ: Un cap zâmbește, altul suspină, într-o gură ține țigara și fumează, cu alta beau cafeaua fierbinte dimineața...

URSUL: Ce bine că s-au potolit!... Dar ia continuă basmul, Păcală.

PĂCALĂ: ... Într-o zi, pe când se întorcea de la pescuit... Am uitat să-ți spun că ajunsese un pescar renumit prin părțile locului. Cu Capul din Mijloc hipnotiza peștele iar cu Primul Cap îl înșfăca și îl înghițea pentru că avea gura mai largă. Prindea numai crape din aceia grași, cât un sac, și...

URSUL: Și?

PĂCALĂ: ... și știuci, plătici.

URSUL: Și capetele celorlalți cu ce se ocupau?

PĂCALĂ: Capetele mai mici pândeau și ele, independent, peștișori, fâți... și se repezeau asupra lor.

URSUL: Balaurul ăsta pescuia ca o undiță cu mai multe cârlige!... Dar zi-i mai departe.

PĂCALĂ: Deci, într-o zi, pe când se întorcea de la pescuit, găsește o telegramă în cutia poștală, adusă de un struț, că mătușa lui e grav bolnavă în spital. Balaurul își cumpără bilet și se urcă în primul avion. (*Pauză*)

URSUL: Și?

PĂCALĂ: Pilotul, un cangur îmbrăcat la costum, trage de manetă și avionul decolează. "Puneți-vă centurile", anunță prin difuzoare stewardesa. Vocea caldă și feminină înmoaie inima balaurului.

URSUL: Dar avea o singură inimă?

PĂCALĂ: Nu contează. Ascultă... Stewardesa, frumoasă ca o lebădă, cu gâtul lung și rochița albă. Balaurul se îndrăgostește de ea.

URSUL: Nu mai erau pasageri în avion?

PĂCALĂ: Ba da. Printre care și un Porc Mistreț care adormise și sforăia de jurai că umblă prin vreji, venise cu Scroafa și o turmă de porceluși, care guțau într-una că vor suc, vor bomboane, vor ciocolată. Nu se astâmpărau deloc. Familia Porcului, fiind cea mai numeroasă, era și cea mai gălăgioasă. În spatele avionului moțăia o Piscuță cu blană maronie și pălăriuță de fetru, parfumată până-n vârful urechilor, cu fundiță roz la gât.

URSUL: Problema e: cum putea să iubească Balaurul o lebădă cu un singur cap, în timp ce el...

PĂCALĂ: O iubea din toată ființa lui.

URSUL: Lebedei îi plăcea dor unul dintre capete, al doilea, cel mai frumos. Dar celelalte începuseră să devină geloase pe el. Balaurul își

blestema natura sa, că de ce nu s-o fi născut și el ca toată lumea cu un singur cap. (*Ursul râde*) Însă idila lor n-a ținut decât până la a-terizare. Balaurul a coborât la prima escală. Familia Porcului Mistreț și Pisica și-au continuat zborul. La despărțire, Lebăda suspina, și din fiecare lacrimă care pica pe pământ creștea un copac, un anin, și a plâns atât de mult că întreg aeroportul s-a transformat într-o pădure de anini.

URSUL: (*Speriat*) Pădure ca a noastră, prin care rătăcim acum?

PĂCALĂ: Chiar așa... Și Balaurul... Nu-mi mai aduc aminte...

URSUL: Și Balaurul?

PĂCALĂ: Lasă Balaurul. Să-ți spun ce s-a întâmplat cu Lebăda.

URSUL: Ce s-a întâmplat?

PĂCALĂ: Abia a decolat avionul, nici n-a apucat să se înalțe o sută de metri, și a explodat. O defecțiune la motor, se crede. Pilotul n-a mai reușit să afirme decât: "Ne prăbușim... Ne..." Ziarele locale au scris că niște Lupi-teroriști, care puseseră gând rău Porcilor mistreți, ar fi ascuns o bombă cu explozie întârziată în geanta Pisicuței.

URSUL: Bietii purceluși!

PĂCALĂ: Cică a scăpat unul singur, mezinul. L-a găsit o echipă de Polițai-căței, cu centuri diagonale și pistoale la brâu, care s-au deplasat urgent la fața locului să cerceteze cauzele accidentului.

PĂCALĂ: Știi unde a căzut?

URSUL: Unde?

PĂCALĂ: Chiar în Pădurea Aninoasa.

URSUL: O, ce coincidență!

PĂCALĂ: Căpitanul polițiștilor, Cuțulache, l-a găsit pe purceluș rămând printre rămășițele avionului. Zicea că-și caută frățiorii. Lebăda a sărit, dar nu i s-a desfăcut parașuta.

URSUL: Și Balaurul?

PĂCALĂ: Balaurul nu s-a mai dus la spital. A plecat de la aeroport, cu un taxi, direct în pădure, s-o caute pe stewardesă. Și nu s-a mai întors niciodată acasă.

URSUL: Și-a rămas în pădure?

PĂCALĂ: A rămas. Așa spune legenda Pădurii Aninoasa.

URSUL: Mamă! Doamne!... Așa, dar toată tărășenia ta, Păcală, nu-i decât o poveste.

PĂCALĂ: Eh, există și povești adevărate.

URSUL: Știu eu că faci așa ca să mă sperii... Și care este sfârșitul?

PĂCALĂ: Păi, Balaurul, fiindcă s-a rupt de civilizație, s-a sălbăticit. Iar pe locul unde a căzut Lebăda s-a născut un lac albastru minunat, cu nuferi albi pe margini. Acolo era sălașul Balaurului, în afunduri. Își construisese un castel de sticlă. Noaptea ieșea cu submarinul până la suprafața apei. Apoi pleca în pădure și pleca la vânătoare. Pândea prada cu toți ochii lui... Și-a trăit mulți ani în singurătate, ca un sihastru și poate mai trăiește și astăzi...

URSUL: Ba sper că nu mai trăiește.

PĂCALĂ: ... Și-am încălecat pe-o șa și v-am spus povestea așa.

URSUL: Dar ceilalți balauri mai fac rău?

PĂCALĂ: Nu, i-au domesticit oamenii. O să găsești balauri destui la Grădina Zoologică, în București: crocodili, șerpi uriași și veninoși... Sau la Circ... Vin copiii să se uite la ei.

URSUL: Mie mi-ar place să văd un balaur cu șapte capete de care-mi povestea bătrânul meu, Ursuloiu.

PĂCALĂ: Dacă ai puțin "noroc" poate c-o să ți se îndeplinească dorința!

URSUL: M-aș bucura nespun.

PĂCALĂ: Mă cam îndoiesc. Acum, în absența lui...

URSUL: (*Încordându-și mușchii*) Eu sunt un urs voinic. Am făcut haltere. Și nu mă înpăimântă fiștecine! Aoleu, dar ce-i asta? (*Găsește o pălăriuță de damă*)

PĂCALĂ: Seamănă cu pălăriuța Pisicuței.

URSUL: Deci nu-i lucru de șagă.

(*Lumina se mărește.*)

PĂCALĂ: Fii mai precaut.

(*Urletele se întesc.*)

URSUL: Vai, stăpâne, mi-e o teamă...

(*Se pitulă în dosul lui Păcală.*)

PĂCALĂ: Cu un fricos ca tine am purces eu la drum? Copiii o să creadă că toți urșii sunt lași, fără vlagă. Vrei să-ți faci tot neamul de ocară?

(*Se-arată un balaur cu șapte capete, scoțând flăcări pe gură, răcnind cu voce groasă.*)

BALAUURUL: (*P'entru sine*) A, ha, m-am scăldat pe cînste în apa limpede a lacului. Și mi-e o foame... de balaur. (*C'elor doi*) Ce căutați în pustietățile astea?

PĂCALĂ: (*Ursului*) Iată un balaur adevărat, venit din poveste.

URSUL: O fi scăpat de la Grădina Zoologică...

PĂCALĂ: Muma-Pădurii, trecând cu racheta pe lângă noi, ți-a ascultat dorința și ți-a îndeplinit-o.

URSUL: Mulțumesc de ascultare, dar mă lipseam!

BALAUURUL: V-am întrebat ce căutați prin pustietățile astea?

URSUL: Vai, Păcală, dar balaurul ăsta e sălbatic... (*Balaurului, dărdăind*) Eu... Eu... nu caut nimic...

PĂCALĂ: (*Ursului*) Taci, nepricopsitul! (*Balaurului*) Ce bine ne pare, prietene, că te întâlnim.

BALAUURUL: Eu, "prieteni" cu voi?

PĂCALĂ: De mult n-am mai auzit țipenie de vietate. Nu-i așa Ursache?

URSUL: Eu... Eu... Nu caut nimic...

PĂCALĂ: Săracul urs, a damblagit. Le-a făcut de petrecanie atâtor balauri în Pădurea Aninoasa că nu le mai știe de număr.

BALAUURUL: Ce?... Cine?...

URSUL: Eu (*Pauză*)... Eu... Nu caut nimic (*Suspină*)

PĂCALĂ: M-a rugat în genunchii lui de urs să nu-l mai pun să se bată cu nici o făptură, fiindcă îi e milă de ele. Pe o balauroaică, surată de-a ta, cu codițe pe spate, la fiecare cap, a strâns-o cu atâta dragoste în brațe, că și-a dat, sărmana, duhul pe cele șapte guri.

URSUL: Eu... Eu... Nu caut nimic...

PĂCALĂ: De-atunci s-a jurat să se potolească. Așa că, nu-ți face nici o teamă, Domnule Balaur, nu-ți facem nici un rău! Cu noi ești în siguranță.

BALAUURUL: Care va să zică ursul ăsta prăpădit? (*Râde*)

URSUL: Eu... Eu... Nu caut nimic...

PĂCALĂ: Ahăăăă, Ursu-și schimbă părul, dar năravul ba. Ca Lupul.

BALAUURUL: Nu cred nici în ruptul capului, și-o să vă înghit de vii.

(*Ursul plânge în hohote*)

PĂCALĂ: Numai că pe el n-o să poți (*Arătând spre Urs*) că e uriaș. (*Ursului*) Fii pe pace că n-o să te "jignesc" punându-te la încercare cu un balauraș... neînsemnat...

BALAUURUL: Eu mi-s stăpânul Pădurii Aninoasa cu tot ce se găsește într-însa. (*Suflă înfatuat câteva flăcări.*)

PĂCALĂ: Așa o fi, că prea le zici cu "foc"!!

BALAUURUL: Nu vedeți cât sunt de falnic?!

PĂCALĂ: Nu prea. Arăți ca un hipopotam răpat... slăbănog...

BALAUURUL: De când s-a prăbușit avionul și Lebăda mea iubită m-a părăsit, am făcut schimb de locuință, m-am mutat în fundul lacului, lângă mormântul ei, într-un castel de cristal, și vânez numai noaptea. Am purtat șase luni de zile doliu, după sărmana fetiță.

URSUL: Eu?... Eu?... Nu caut nimic!... Dar simt că ard. De ce ard? (*Făcând ochii mari*) Păcală, e chiar Balaurul din poveste. L-ai adus pe scenă... Nu este cu puțință. Este o închipuire...

(*Balaurul aruncă ostentaiv flăcări mari și involburate.*)

Ba nu e o închipuire, mă pârllesc!

PĂCALĂ: Dragul meu Balaur, fii bun și dă focul mai încet. Și oricum, îți suntem recunoscători că pe toată perioada discuției ne-am încălzit la flăcările tale. Fiindcă era un ger... Ni s-au topit și țurțurii de pe nas, din sfârcul urechii...

BALAUURUL: Flăcările mele? O să vedeți voi!

PĂCALĂ: Ești o sobă umblătoare. Și pe-o vreme ca asta... Ne degeraseră picioarele.

URSUL: Mi-e cald. Mă sufoc. Deschideți ferestrele.

PĂCALĂ: Te-ai mai dezmoțit și tu? (*Balaurului*) Vrei să ne însoțești o bucată de drum până scăpăm de vâgăunile astea? Ne luminezi cărarea.

BALAUURUL: Ia uite la ei, mă transformați în valet!

PĂCALĂ: Nicidecum, prietene Balaur, dar avem pentru persoana ta o stimă deosebită. Nu-i așa Ursule?

URSUL: Eu?... Eu... Nu caut nimic.

PĂCALĂ: Ce să mai cauți, iată-l pe iubitul nostru Balaur!

BALAUURUL: "Iubit"? Ha! Ha!

PĂCALĂ: O să-ți dovedim îndată.

BALAUURUL: "Eu mă joc cu voi ca motanul cu șoriceii." (*Se face înspre ei. Ursul se sperie. Din nou flăcări.*)

PĂCALĂ: Ne-ai primit așa de "cald"... înseamnă că doreai să-ți exprimi simpatia.

BALAUURUL: V-arăt eu vouă, "simpatie"!

PĂCALĂ: Ne dezamăgești profund.

BALAUURUL: Las' că nu mai scot nici o flăcără. Ce, să profitați de mine?

PĂCALĂ: (*Dându-i coate Ursului*) Vai, ce defavoare ne face!

URSUL: O să murim de frig.

BALAUURUL: Asta e și intenția mea, să vă "devorez" în liniște.

URSUL: Văleuuu...

BALAUURUL: Fiecare cap să se înfrupte din carnea voastră.

URSUL: Ce de capete are!

PĂCALĂ: Pariez, că dintre capete, cel mai tare e cel din mijloc.

CAPUL DIN MIJLOC: Ai perfectă dreptate.

PRIMUL CAP: (*Din stânga*) S-o crezi tu! Eu sunt cel mai mare!

CAPUL DIN MIJLOC: Chiar dacă ești tu cel mai voluminos, dar eu sunt cel mai puternic. (*Aruncă jeturi de foc și se-ntinde cu gâtul spre Primul Cap.*)

PĂCALĂ: Eu țin cu Capul din Mijloc.

URSUL: Eu țin cu Primul Cap.

PRIMUL CAP: Ba nu, eu. (*Același joc*)

CAPUL DIN MIJLOC: Ba eu. (*Același joc*)

CAPETELE 2 ȘI 3: Ce faceți fraților, ne loviți și pe noi?

PRIMUL CAP: Păi nu-l auziți la ce se pretează?

CAPUL DIN MIJLOC: Cine? Eu? (*Același joc*)

PĂCALĂ: (*Ursului*) Pariez că bate Capul din Mijloc.

URSUL: Pe cinci galbeni că bate Primul Cap.

PĂCALĂ și URSUL: (*Dând mâna*) De acord.

ULTIMUL CAP: Ce faceți, îi învrăjbiți?

URSUL: Noi?

PĂCALĂ: Doamne ferește!... Dar tu ești cel mai mic, de ce te amesteci unde nu-ți fierbe oala?

ULTIMUL CAP: Nu sunt eu, Capul 5 s-a născut mai tugiuit.

CAPUL 6: Tacă-ți gura, piciule!

ULTIMUL CAP: Auzi la el, ce zici! Lasă că te spun eu lui tata!

CAPUL 6: Numai să încerci, că știi ce papară te așteaptă! (*Vălvătaie de flăcări spre Ultimul Cap.*)

PĂCALĂ: Ultimul Cap e cel mai firav în luptă.

(*Primul Cap și Capul din Mijloc se lovesc zdravăn, își încolăcesc gâturile.*)

ULTIMUL CAP: Nu întotdeauna.

CAPETELE 1 și 2: (*Prinse între "protagoniști"*) Mai astâmpărați-vă fărtașilor! (*Aruncă focuri înspre adversari.*)

PRIMUL CAP ȘI CEL DIN MIJLOC: Ce sunteți voi, arbitri?

PĂCALĂ: Se bagă și ei ca musca-n lapte, în loc să-și vadă de treburile lor. Trebuie să se stabilească odată o ierarhie între capetele voastre, să știe omul cui să se adreseze.

URSUL: Stăpâne, că bine zici.

PĂCALĂ: Puțină ordine, ce naiba! (*Pauză*) Deci, care este șeful vostru?

TOATE CAPETELE: Eu.

PĂCALĂ: Cum? Toți de-a valma?

PRIMUL CAP: Eu sunt cel mai mare.

CAPUL 2: Ce minciună... Eu sunt cel mai frumos.

CAPUL 3: Tu măăă... Eu sunt cel mai înțelept...

CAPUL DIN MIJLOC: Mă faci să râd îmbrăcat!... Eu sunt cel mai tare...

CAPUL 5: Mai tare de devlă, poate... Eu sunt conducătorul.

CAPUL 6: Hăă, hăăă... Cine ne conduce pe noi? Nu e în stare nici de el însuși... Eu sunt cel mai curajos.

ULTIMUL CAP: Unde stătea curajosul! N-am știut până acum.

PĂCALĂ și URSUL: Nici noi!

ULTIMUL CAP: Eu sunt prâslea, și de aceea sunt cel mai adorat de părinți.

CELELALTE CAPETE: Te pupă tata rece, sfrijitule!

ULTIMUL CAP: O să vă pârlăsc eu, imediat.

CELELALTE CAPETE: Pârâciosule!

(*Pe măsură ce capetele se prezintă și se ceartă, se încinge o luptă între ele, două câte două, apoi se bat în grupuri, până la o învâlmășeală de nedescris, cu gâturile încolăcite și pâlălăi de foc.*)

PĂCALĂ: Ce spectacol minunat, cu un balaur care se bate singur! Ca la desene animate pentru copii, la televizor.

URSUL: Așa îmi place și mie, să fiu spectator, nu luptător.

PĂCALĂ: O "bravul" meu Urs (*Îl mângâie pe bot.*)

URSUL: N-ai văzut de ce isprăvi am fost în stare? Tremura Balaurul în fața mea.

PĂCALĂ: Ești glumeț.

URSUL: Îi pierise de tot glasul.

PĂCALĂ: După război mulți viteji se-arată. Chiar și cei fricoși ca tine. Mai ales ei. Se-arată *după*, fiindcă n-au putut dovedi *în*.

PRIMUL CAP: Eu care cap sunt?

URSUL: Ia privește, Păcală, că nu le mai recunoști.

CAPUL DIN MIJLOC: Tu ești capul cel mai mic.

PRIMUL CAP: Dacă-i așa, înseamnă că tu ești capul cel mai urât.

CAPUL DIN MIJLOC: Ba e mai urât Capul 5.

PRIMUL CAP: Dar care e acela?

CAPUL DIN MIJLOC: Capul cel spart.

CAPUL 6: Hei Păcală!

CAPUL 5: Ursule!

CAPETELE: Ajutați-ne să ne batem, ce dracu!

CAPUL 3: Nu mai știm în care să dăm.

CAPUL 2: Ne-am încurcat gâturile.

CAPTELE: Ajutați-ne să ne batem! Ajutor! Ajutor!

PĂCALĂ: Dați și voi unul în altul! Sau fiecare să-și tragă sieși o chelfăneală...

CAPUL 3: Inteligent sfat, Păcală.

URSUL: Dați și voi în care nimeriți.

(Lupta reîncepe. Capetele scuișă iar foc.)

PĂCALĂ: Așa, așa. Urâți-vă cu mai mult patos... Box! Box!

(Capetele se ciocnesc.)

Să le facem galerie. Hai Capul din Mij-loc!

URSUL: Hai Pri-mul Cap!

PĂCALĂ: Box! Box!

(Iar se ciocnesc. Capetele mai mari le înghit pe cele mici, și așa succesiv.)

URSUL: Hai Pri-mul Cap!

PĂCALĂ: Așa, așa... Iubiți-vă ca frații!

URSUL: Ce gâturi înolăcite!

PĂCALĂ: Parcă ar fi un balaur împletit de mama-mare. Hai Ca-pul din Mij-loc!

(Balaurul începe să horcăie până moare.)

URSUL: Cât de simplu e, Păcală, să ucizi un Balaur, fără sabie, fără pușcă.

(Păcală și Ursul merg pe potecă până se zărește locul, cântând:)

PĂCALĂ: "Eu sunt vestitul Păcală
 Și-am pornit hoinar în lume
 Eu sunt vestitul Păcală
 Și fac isprăvi de renume."
 (Refren I)

URSUL: "Iar eu sunt Ursul Costică
 De nimeni nu-mi este frică
 Doar de stăpânul Păcală
 Când joc la circ pe sfoară."
 (Refren II)

AMÂNDOI: "De-am rămas singur în stradă
 Fără nici un căpătâi
 Umblu-n cizme prin zăpadă
 Pintene port la călcâi."

PĂCALĂ: (Refrenul I)

URSUL: (Refrenul II)

AMÂNDOI: "Se-mbulzesc copii grămadă
 Și sprintări și jucăuși
 Pe Păcală să-l revadă
 Iar la TEATRUL DE PĂPUȘI."

(Cade cortina. Se mai aude:)

PĂCALĂ: (Refrenul I).

PĂCALĂ, EXTRATERESTRUL ȘI ZMEUL

- piesă pentru copii -

Personaje:

Păcală
Ursul
Extraterestrul
Zmeul

(Păcală și Ursul își continuă drumul străbătând un câmp. Ajung la poalele unui munte. Noapte, iarnă, frig.)

PĂCALĂ: Ursache, tu crezi în zmei?

URSUL: Eu cred doar în zmei de hârtie, pe care-i înălța tatăl meu cu o sfoară. Săream în sus de-o șchioapă toți ursuleții. Ne înțepeneam gâturile cu privirea ațintită spre cer.

PĂCALĂ: Eh, dacă o să vezi unul în carne și oase, n-o să-ți mai ardă să te uiți la el și să-l admiri.

URSUL: Un zmeu de-adevăratelea?

PĂCALĂ: Chiar așa.

URSUL: Zmeii trăiau în vremuri îndepărtate, când clima era mai blândă. Dar au dispărut ca dinozaurii.

PĂCALĂ: S-or fi dus pe alte planete.

URSUL: Crezi că se construiseră pe-atunci rachete sau alte obiecte zburătoare?

PĂCALĂ: Se presupune că a existat o civilizație pe Pământ, Ursulică, înaintea noastră, dar s-a autodistrus.

URSUL: Și-or mai fi supraviețuitori?

PĂCALĂ: Păi, eu de unde să știu, nu mă născusem încă.

URSUL: Zmeii au aripi?

PĂCALĂ: Cei de hârtie, da.

URSUL: Lasă jucăriile, Păcală! Vorbim la modul cel mai serios.

(Un zgomot ca de motoare, apoi se luminează puternic, ca de ziua)

PĂCALĂ: Cât e ceasul, Ursache?

URSUL: *(Scoate un ceas de buzunar)* E ora 24, deci ar trebui să ne găsim în toilul nopții, și observ că suntem în plină zi. Ce ciudat! Parcă Soarele a coborât pe Pământ! Am scăpat de pădurea înnegurată și am nimerit într-un câmp strălucitor, parcă vrăjit.

(Se aud semnale radio.)

PĂCALĂ: Am impresia că este o farfurie zburătoare.

URSUL: Îți bați joc de mine? Eu n-am văzut farfurii care să zboare singure!

PĂCALĂ: Așa se numesc aceste aparate, fiindcă au forma unei farfurii. Sunt nave spațiale, O.Z.N.-uri.

(Coboară pe o scară metalică o ființă verde, cu ochelari. Are o voce mecanică.)

URSUL: Ce verde e, parcă ar fi mâncat numai spanac, ca Popey Marina-rul... Zmeu cu ochelari?... Ce caricatură!

EXTRATERESTRUL: Zgri, bri, hri... Stri, dri, pri, pri...

URSUL: Zmeii ce limbă vorbesc, Păcală?

PĂCALĂ: Nu înțeleg. Poate nemțește, ori chinezește.

URSUL: Țsta e un zmeu mut. Să nu știe și el să vorbească o limbă internațională!

EXTRATERESTRUL: Cri, po, ri, po... Cri, po, ri, po...

URSUL: Dar unde-i buzduganul?

PĂCALĂ: L-o fi uitat în nava cosmică.

URSUL: Păcală, nu simți că s-a topit zăpada sub noi? Și ce cald e!...
Transpir. Parcă am fi în miezul verii.

EXTRATERESTRUL: Ra, re, ri, ro, ru... Ra, re, ri, ro, ru...

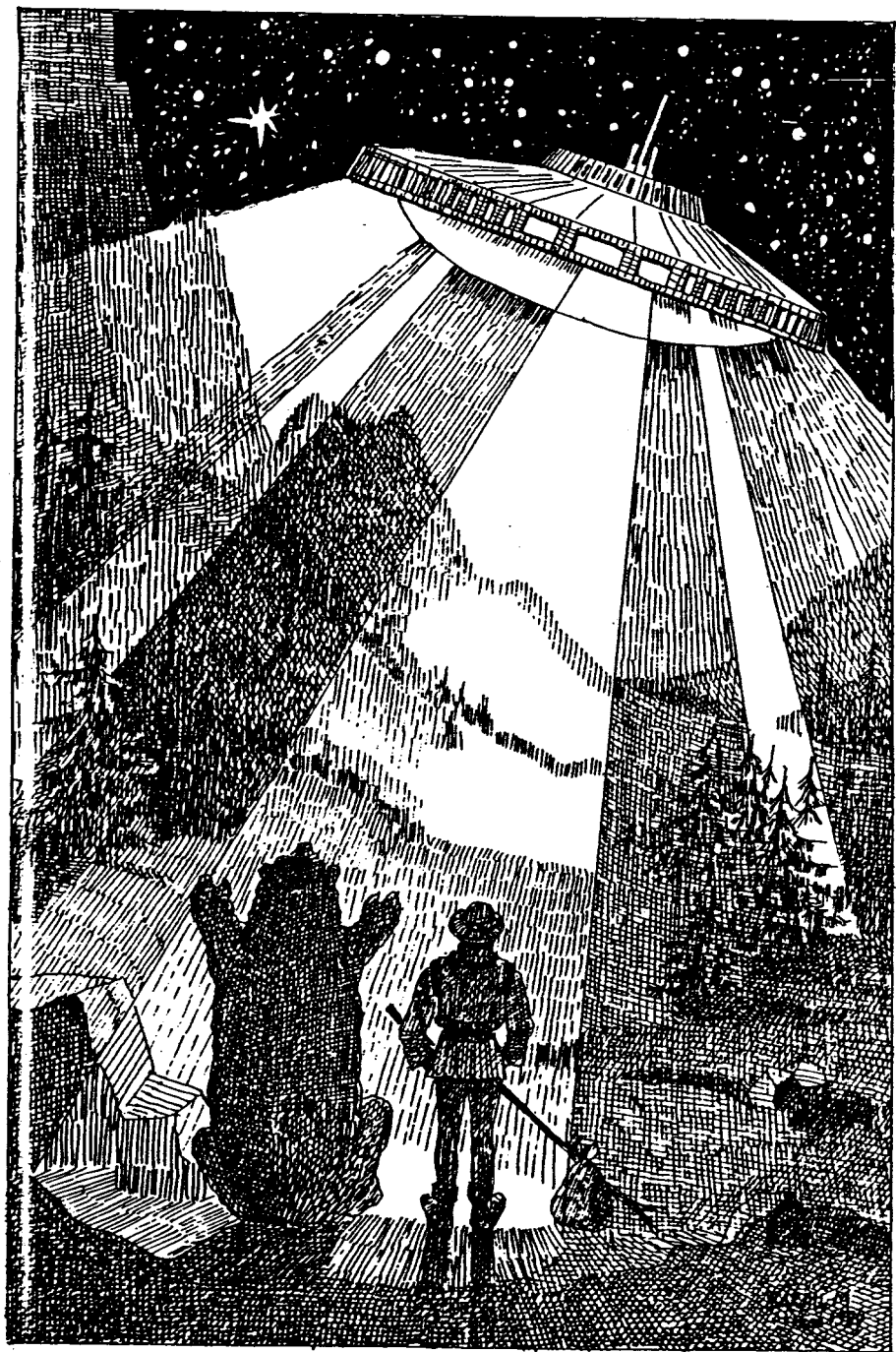
URSUL: Nu e un zmeu ca toți zmeii.

PĂCALĂ: E venit din peristorie.

URSUL: *(Cu laba streășină la ochi)* Ce de zmeișori în farfuria zburătoare! Privesc prin hublou. Un zmeu și o zmeoaică mai tineri, dansează. Ce dizgrațioși...

PĂCALĂ: Sunt sigur că lor li se pare frumos.

URSUL: Ce muzică feerică! Parcă ar fi de pe altă planetă.

(Extraterestrul se apropie de ei. La statură este mic și plăpând.)

URSUL: Mie nu mi-e frică de zmei-paralei. Dacă-i fac un vânt cu laba dau cu el de pământ. Și până acum, prostuțul de mine, mi se-ncrețea pielea numai când i se pronunța numele.

PĂCALĂ: O fi vreun zmeu pitic, sau vreo rudă de-a lui.

URSUL: Ce arătare! Pare blând și cumsecade.

PĂCALĂ: Te cred și eu, mai există și zmei buni, la suflet.

EXTRATERESTRUL: Zmei, buni...

URSUL: Ce-ai zis, Păcală?

PĂCALĂ: Eu n-am zis nimic.

URSUL: Lumea și-a format o părere greșită...

EXTRATERESTRUL: Zmei, buni...

URSUL: *(Se scarpină în urechi)* Mi se năzare că îngână cineva.

EXTRATERESTRUL: În-gă-nă...

URSUL: Ai auzit, Păcală?

PĂCALĂ: N-am auzit nimic, Ursache.

EXTRATERESTRUL: Ursache, Ursache...

URSUL: Aoleu, pe mine mă strigă. Adică nu mă strigă. Sunt bolnav. Mă doare urechea. Am otită.

EXTRATERESTRUL: Otită... Am otită...

URSUL: Ai și tu otită, Păcală?

PĂCALĂ: Din păcate, eu n-am nimic!

URSUL: Dar cine a vorbit mai înainte?

PĂCALĂ: Nu știu.

URSUL: N-ai glăsuț tu: "Otită... Am otită..."

(Imită cât mai prost.)

PĂCALĂ: Eu?... Ești nebun!... Eu nu sunt bolnav.

EXTRATERESTRUL: Bolnav... Am otită...

PĂCALĂ: Sunt sănătos tun.

EXTRATERESTRUL: Tun... Tun...

URSUL: Cum ești sănătos, dacă ești bolnav?

EXTRATERESTRUL: Tun... Tun...

URSUL: Păcală, cred că ființa asta verde *(Arată cu degetul)*... Îmi dărdăie picioarele. Vrea să tragă cu *(Apăsă)* tunul în noi.

PĂCALĂ: La început te amabalaseși tot, că-i dai un brânci...

EXTRATERESTRUL: Tun... Tun...

PĂCALĂ: *(Ironie)* Nu. Te rugăm, fără tun. Suntem pacifiști. Priceput?

EXTRATERESTRUL: Priceput?... Priceput?

URSUL: Nu vreau să ma de-a face cu jivine din astea, *ver-zui*.

PĂCALĂ: Dar "zmeul" ăsta nu e o jivină, ci o ființă inteligentă. E mai deștept decât tine.

URSUL: Nu cred.

EXTRATERESTRUL: Cred... Cred... Cred...

PĂCALĂ: Tu ești în stare să construiești ca ei, o navă cosmică cu care să zbori mai iute ca vântul printre stele și planete? (*Muzică cosmică*)

URSUL: Nici n-am nevoie. Eu m-am obișnuit aici, pe Pământ.

PĂCALĂ: Și când îți vine un vizitator străin de pe Marte sau din Lună, cum îl tratezi?

URSUL: Pun câinii pe el!

PĂCALĂ: Ha! Ha! Ha! Și crezi că se sperie?

URSUL: Mai arunc și cu pietre, îl ameninț cu ciomagul.

PĂCALĂ: Ha! Ha! Ha! Arunci cu pietre și te ații cu ciomagul în calea farfuriilor zburătoare... Se recomandă să fii ospitalier și să intri în contact cu aceste ființe.

URSUL: Cine știe ce puteri o avea zmeul ascunse în el?

EXTRATERESTRUL: Cine știe ce puteri o avea zmeul ascunse în el?

URSUL: L-ai auzit? S-a dat de gol.

PĂCALĂ: Fii liniștit. Nu te-ai prins că ne învață limba? Vrea să comunice cu noi.

URSUL: Ia uite ce antene are!... Zmeu cu antene?!

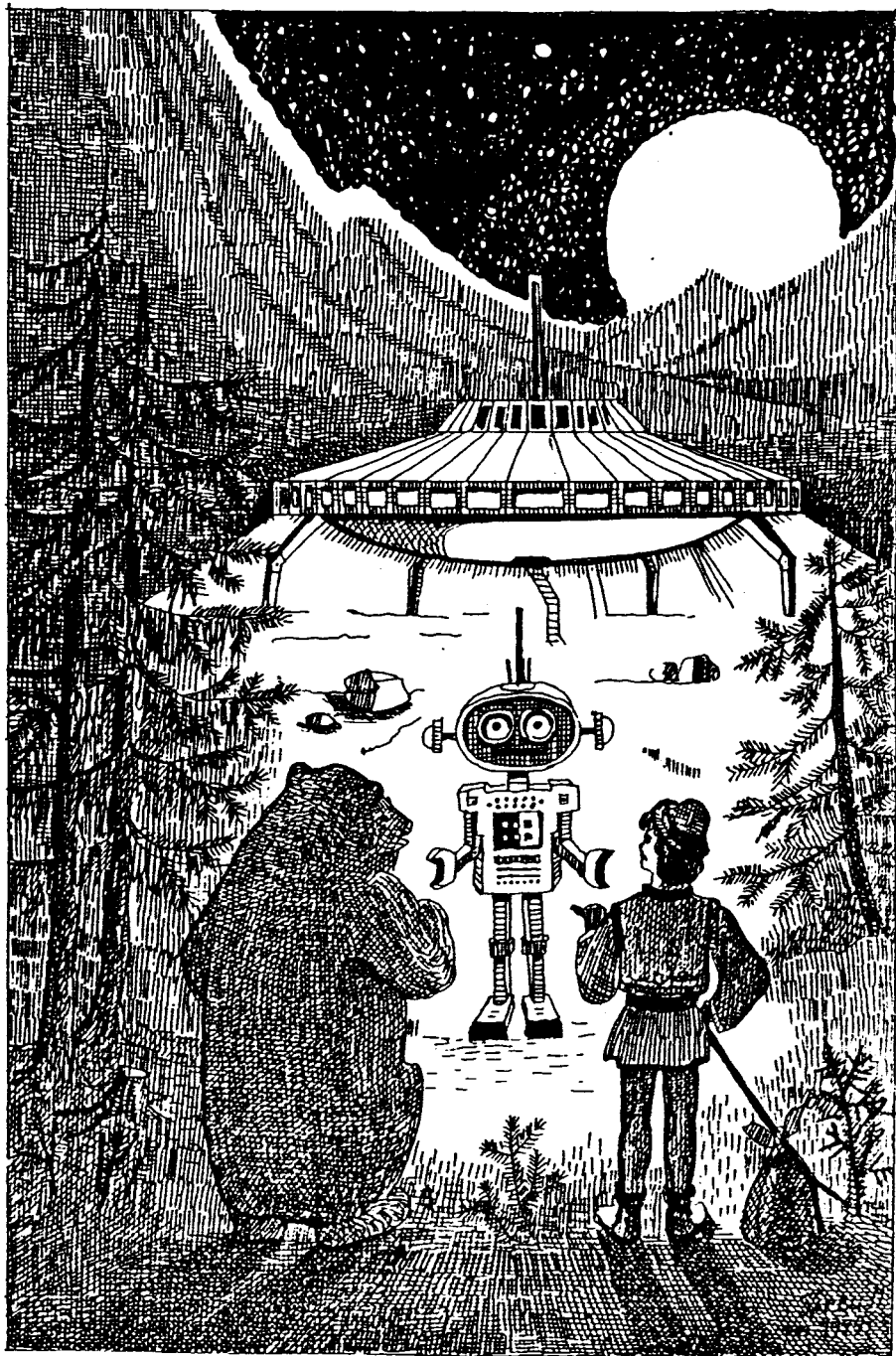
PĂCALĂ: Zmeul acesta vine de pe tărâmul celălalt. În țara lui o fi vreun cercetător științific, savant. Vrea să studieze viața de pe Pământ.

EXTRATERESTRUL: Vrea să studieze viața de pe Pământ.

URSUL: Ce repede învață zmeii limbi străine, Domnule! Eu cât m-am căznit ca să deprind cuvintele și obiceiurile oamenilor! Și nu se poate spune că sunt un urs îndărătnic. Ieri mi-am cumpărat un dicționar și un manula de conversație ca să mă familiarizez cu graiul caracatițelor și al rechinelor, ca să putem comunica. Să facem negoț, să-i întreb ce se mai întâmplă prin mările și oceanele globului. Tot Balena Cafenie a rămas împărăteasa lor? Care este noul comandant al oastei de rechini?... Mi-ar place să asist la balul dat de Meduzele Balerine, de Steluțele de Mare, de Căluții de Mare în onoarea Prințesei Sirenă.

PĂCALĂ: Visezi, Ursache, tu nici nu știi să înoți.

EXTRATERESTRUL: Dri... Ursache... bri... nu știi să înoți... fri...

URSUL: Pe cuvântul tău? (*Vrea să-l bată pe umăr dar e respins de un jet de lumină.*) Păcală, bestia e încărcată cu electricitate, ca un fulger.

PĂCALĂ: Te ține la distanță. Este un extraterstru, probabil.

URSUL: Și de ce s-a deghizat în zmeu?

EXTRATERESTRUL: Eu ghicește vouă intenția. Nu puteți pe mine minți. (*Stălcind cuvintele*)

PĂCALĂ: Iată-l că vorbește!

EXTRATERESTRUL: (*Cu accent străin, deformat*) Eu înțelege toate limbile prin telepatie, adică fără să asculte urechea. Prin unde transmise de creier înțelege. Eu discută cu voi fără să deschidă gura...

URSUL: Ce bine!

PĂCALĂ: Dar nici n-are gură!

URSUL: Pti...

EXTRATERESTRUL: Eu n-are gură fiindcă nu mănâncă.

URSUL: Păi nu mori de foame?

EXTRATERESTRUL: Eu consumă energie solară.

PĂCALĂ: Extraterestrul e nemuritor.

URSUL: Și dacă n-ai gură, cum de rostești cuvinte?

EXTRATERESTRUL: Prin radio rostești cuvinte. Undele cerebrale capate de radio minuscul lângă ceafă, și transformate în sunete perceptibile de voi.

URSUL: Va să zică n-are nici urechi. Ce creatură!

PĂCALĂ: Și nici ochi.

EXTRATERESTRUL: Eu n-are de ochi nevoie.

URSUL: Și cum vezi?

EXTRATERESTRUL: Emite raze infraroșii radioul în direcțiile toate care se lovesc de obstacole și întorc înapoi aducându-i informații. Ca liliecii noaptea cum zboară.

PĂCALĂ: Deci, tu ne vezi, deși nu ne vezi...

EXTRATERESTRUL: Exact.

URSUL: Cum vine asta?... Și nici nu poți să miroși un rug de mure coapte sau să le guști?

EXTRATERESTRUL: Mie nu-mi place mure și nici altceva.

URSUL: Ce păcat! E rău să fii Extraterestrul. Nu vrei să devii pământean, să locuiești cu noi?... Văd că mâncare nu ceri, băutură ioc. De dormit, dormi?

EXTRATERESTRUL: Ce este acela "dormit"?

URSUL: Să-nchizi ochii, să faci nani... Adică tu n-ai ochi...

PĂCALĂ: Să nu mai funcționezi, să nu te mai miști.

EXTRATERESTRUL: Asta numai când intră în depanare sau reparație capitală... Noi venise pe Terra să studieze pământeni, dar observă că pământenii studiază pe noi.

(Păcală și Ursul râd.)

EXTRATERESTRUL: Eu nu a priceput ce ați spus.

PĂCALĂ și URSUL: Am râs.

EXTRATERESTRUL: Ce înseamnă acelea? Eu nu poate să râdă.

PĂCALĂ: Te-nvățăm noi, n-avea nici o grijă. Dar vrei să mergi cu mine și cu Ursul Costică la Teatrul de Păpuși, ca să prezinți copiilor datini de pe altă planetă, din țara ta?

EXTRATERESTRUL: Merge... Merge... Dar voi nu bate Extraterestru?

PĂCALĂ: Păi ce, ai pe cine?... Tu ești de tablă. Nu îndrăznește să ridice nimeni mâna asupra ta că se taie sau își frânge oasele. Ai numai ace, roțițe, antene, sârme... înțepi prin toate locurile!

URSUL: Păcală e instructor. A dresat colegi de-ai mei, urși puternici, mai deunăzi un balaur, încercă acum să îmblânzească și un zmeu, fiindcă a auzit că băntuie prin părțile astea, își are vâgăuna săpată într-o stâncă din vârful muntelui.

PĂCALĂ: Stimabile Extraterestru, te primim bucuroși în trupa noastră, și-ți dorim să ajungi un actor de reputație interstelară.

EXTRATERESTRUL: (Către cei din O.Z.N.) Zbrii... vrîi, scrii, trîi... zgrîi...

(O.Z.N.-ul răspunde prin semnale asemănătoare, apoi își ia zborul. Lumina puternică scade, devine un punct care dispare. Locul căldurii îl ia frigul, al verii, iarna. Cei trei urcă pe munte. Extraterestrul, deplasându-se cu zornăit robotic, își rotește antenele în toate direcțiile.)

URSUL: (Sufărând în labe) Brrr... Păcală, ce ger cumplit.

EXTRATERESTRUL: Ger nu este, nu simte.

URSUL: Tu, cu fieroteniile tale... Mersi!

PĂCALĂ: Ne vom adăposti în prima peșteră întâlnită în cale.

EXTRATERESTRUL: Eu nu adăpostește peșteră. Este umezeală și strică mecanisme.

URSUL: I-auzi și la asta!

PĂCALĂ: N-ai decât să stai de strajă, afară.

(Coboară pe munte un zmeu fâlfâind niște aripi lungi.)

URSUL: Păcală, încă un extraterestru. Dar parcă are aripi... Și unde-i farfuria zburătoare?

PĂCALĂ: (Ironic) Probabil s-a dorit să meargă pe jos. O fi ieșit la plimbate printre galaxii.

URSUL: Așa, de unul singur?

PĂCALĂ: Întrebă-l!

ZMEUL: (Crunt) Cine a îndrăznit să-mi calce moșia?

URSUL: (Fricos) Ahhh, mă iei pe mine la întrebări!...

PĂCALĂ: Țsta e un (Apăsă) zmeu... de-adevăratelea!!!

URSUL: Care... care moșie?

ZMEUL: Moșia lăsată prin testament, semnat la notariat, de unchiul meu, Zmeureanu cel Groaznic. N-ai văzut panoul cu "Trecerea oprită"?

(Tăcere)

PĂCALĂ: (Ursului) Tu n-ai auzi ce te-ntrebă dumnealui?

URSUL: Eu... Eu... nu prea știu să citesc.

ZMEUL: (Enervat) Învăță. Du-te la școală. Ai crescut atât de mare și nu cunoști literele alfabetului!

EXTRATERESTRUL: Zmîî... zgîî... zbîî... zdîî...

ZMEUL: (Arătând spre Extraterestru) Și zevzecul ăsta cine e? Ce s-a-mpopoțonat așa!... Se duce la bal mascat?

PĂCALĂ: Nu te mânia, Domnule Zmeu, că mă ocup eu de amândoi. I-am luat tovarăși de călătorie.

ZMEUL: Călătorie pe tărâmul meu?

EXTRATERESTRUL: Păcală, ai promis apără Extraterestru nu bate Zmeu.

ZMEUL: Ce bolborosești, găgăuță?

PĂCALĂ: E un extraterestru. A coborât adineaori dintr-o farfurie. (La urechea Zmeului) Fusese programat, adică fabricat ca o jucărie pe care o întorci cu cheia și se mișcă singură... Deci fusese programat să distrugă cu brațele lui de oțel tot ce întâlnește în cale.

ZMEUL: Mă faci să râd!

PĂCALĂ: Încearcă numai să te-apropii de el!

(Zmeul încearcă dar e respins de un fulger albăstrui.)

ZMEUL: Eh, dar nu e nevoie. Îmi azvârl buzduganul și de la 20 de km. și-i sfarm țeasta.

PĂCALĂ: Care țeastă? Că ăsta n-are... căpățână. (Zmeul foarte mirat)
Și-apoi buzduganul tău e o armă primitivă, nu se mai folosește. S-au inventat bombe.

(Zmeul aruncă buzduganul, dar Extraterestrul îl respinge ca pe un
bumerang în pieptul Zmeului, doborându-l.)

ZMEUL: Oleu, dar ce s-a-ntâmplat? Văd stele verzi!

PĂCALĂ: Nimic grav. Extraterestrul nostru ți-a trimis buzduganul înapoi. Poate mai ai nevoie să spargi nuci cu el, că de altceva nu mai e bun.

(Ursul țopăie.)

URSUL: Ți-a venit de hac, Zmeule.

EXTRATERESTRUL: Extraterestrul mulțumește Zmeu, dar nu trebuie buzdugan.

PĂCALĂ: (Ironie) I-auzi, îți mulțumește.

EXTRATERESTRUL: Extraterestru dăruiește Zmeu o minge de fier.
(Scoate o bilă mare, roșie.)

PĂCALĂ: Îți dăruiește în schimb o... bombă (Arătând spre bilă)... în cap.

ZMEUL: Pe mine nu m-a biruit nimeni până în prezent. Cine are curajul să se lupte cu mine? (Ursul tocmai se scărpină cu o labă după ceafă) Ursache!

URSUL: Eu... Eu... nu mă bat cu nimeni, fiindcă nu e frumos. Doamna învățătoare îmi scade nota la purtare.

PĂCALĂ: (Ironie) Așa este, Ursul are maniere dintre cele mai alese. Iar el nu-și permite să se murdărească pe "lăbuțe" cu sângele tău...

URSUL: Sunt curat ca o pisică.

EXTRATERESTRUL: Și tot ca o pisică, Ursul viteaz este.

ZMEUL: Dar cine? Păcală să mă înfrunte?!

PĂCALĂ: (Mirat) Eu n-am nici un motiv! Ești un zmeuraș drăguț. Dar ne-ai înșelat sentimentele, Domnule. Noi te credeam cumsecade.

URSUL: Unde-ai mai văzut dilhanie cumsecade?!

ZMEUL: (Se-ntinde) Am chef să trântesc câțiva la pământ.

PĂCALĂ: Fii mai înțelegător, că n-avem timp de glume. Uite, dacă îți arde de ceartă *îți dăm voie* să-ți măsoari puterile cu Extraterestrul!!
 Noi ne grăbim să ajungem pe stânca de sticlă.
 URSUL: Nene Extraterestrule, dă-i odată cu bomba în el.
 EXTRATERESTRUL: Zgrii... brîi...

(Aruncă bila. Zmeul o prinde și-o leapădă imediat.)

ZMEUL: Au, mi-am ars degetele. Era înroșită în foc.
 URSUL: Fugi, să nu explodeze! Te face praf.
 EXTRATERESTRUL: Bila nu explodezi. Bila joacă la grădiniță copiii.
 PĂCALĂ: Am dezamorsat-o eu. Nu mai are efect exploziv.
 ZMEUL: *(Extraterestrului)* Doar era fierbinte, incandescentă. Omule... sau Robotule... ce-ai fi!
 EXTRATERESTRUL: Eu nu om, nu robot. Eu este *gândul* unei ființe. Pe mine nu mă poți distruge.

(Zmeul se repede cu paloșul în Extraterestru, dar i se rupe în bucăți.)

NU POȚI UCIDE GÂNDUL LA NIMENI.

ZMEUL: Stai să-mi iau eu pușca de vânătoare!

(Trage mai multe focuri, Extraterestrul nu se clintește.)

URSUL: Păcală, de când au zmeii pușcă?

PĂCALĂ: Au evoluat și ei.

URSUL: Și cine se încurcă cu ei să le vândă arme? Și-au construit vreo fabrică anume?

PĂCALĂ: Pe vremea lui Petre Ispirescu și a poveștilor lui minunate, nici oamenii, nici zmeii și nici balaurii nu știau ce sunt acelea puști, bombe ori avioane, submarine. Îți amintești că Prăslea cel Voinic a venit de pe tărâmul celălalt pe spinarea unei păsări utiașe care era gata să-l înghită de bucurie că i-a salvat copiii de la moarte? *(Ursul încuviințează din cap)* Dacă pe atunci ar fi existat avioane sau rachete, Prăslea ar fi zburat cu avionul sau racheta, s-ar fi așezat comod în scaun cu capul rezemat pe spătar și paharul cu suc de lămâie în față...

EXTRATERESTRUL: Zmeul chinuiește în zadar. Ideile nu pier.

ZMEUL: Poate nu l-am ochit. Să mai încerc.

(Trage, dar cartușul explodează pe țevă, scoate fum.)

SARU. Y
1994

PĂCALĂ: Lasă-te păgubaș, Zmeurașule!

EXTRATERESTRUL: Trăiește eu în închipuirea voastră. Nu distruge imaginație nimeni. Imposibil este. (*Dispare*)

URSUL: Ptiii... ce s-a evaporat... Ca un duh!

VOCEA EXTRATERESTRULUI: Hai Zmeu... Suprimă fantezia la oameni...

(*Zmeul se repede în direcția vocii.*)

PĂCALĂ: Prinde-l, Zmeule!... Uite-l colo! (*Arată cu un deget într-o parte, iar cu celălalt în direcție opusă. Zmeul se împiedică*) Foarte bine!

VOCEA EXTRATERESTRULUI: Te aștept, Zmeu...

ZMEUL: Unde este pitulat?... Ieși arătare!

PĂCALĂ: Nu-l vezi?... Iată-l! (*Același joc*). Pe el, Zmeule! (*Buimac, Zmeul aleargă din colț în colț*). Dacă fugeai nițel mai încet îl prindeai!!

URSUL: Ce Zmeu zăpăcit!

VOCEA EXTRATERESTRULUI: Distruge năluca, Zmeu.

ZMEUL: Aaah!... Îl lichidez. (*E amețit*)

URSUL: (*Lui Păcală*) În ce hal a ajuns!

ZMEUL: Stai, fantomă!... Unde mai este?

PĂCALĂ: Tot acolo. (*Același joc*) Repede... Repede... (*Zmeul cade lat*)
Ursache ajută-l că e obosit.

ZMEUL: (*De jos*) Mersi.

PĂCALĂ: Pune-i cătușele.

(*Zmeul nu se mai poate împotrivi, Ursul îi pune cătușele.*)

ZMEUL: Cum?... Ce?...

PĂCALĂ: Ca să-l ducem la închisoare.

URSUL: Ce comedie!... Zmeu băgat la închisoare! Prăslea cel Voinic i-ar fi tăiat imediat capul.

PĂCALĂ: Noi avem datoria să-l deferim unui tribunal ca să-l judece, și numai dacă procurorul îl va condamna, de exemplu, la moarte, va fi împușcat de plutonul de execuție.

(*Zmeul geme.*)

URSUL: Să scape lumea de zmei.

PĂCALĂ: Dar până se cercetează faptele reprobabile pe care le-ar fi săvârșit, să-l legăm de o stâncă și să telefonăm din palatul său de sticlă, să chemăm de urgență Poliția.

(Ursul îl leagă fedeleș pe Zmeu. Iese din scenă, apoi reîntră. Se aude mașina poliției... Păcală și Ursul coboară de pe creasta muntelui cântând:)

PĂCALĂ: "Eu sunt vestitul Păcală Și-am pornit hoinar în lume Eu sunt vestitul Păcală Și fac isprăvi de renume."	(Refren I)
--	------------

URSUL: "Iar eu sunt Ursul Costică De nimeni nu-mi este frică Doar de stăpânul Păcală Când joc la circ pe sfoară."	(Refren II)
--	-------------

AMÂNDOI: "De-am rămas singur în stradă
Fără nici un căpătâi
Umblu-n cizme prin zăpadă
Pintene port la călcâi."

PĂCALĂ: (Refrenul I)

URSUL: (Refrenul II)

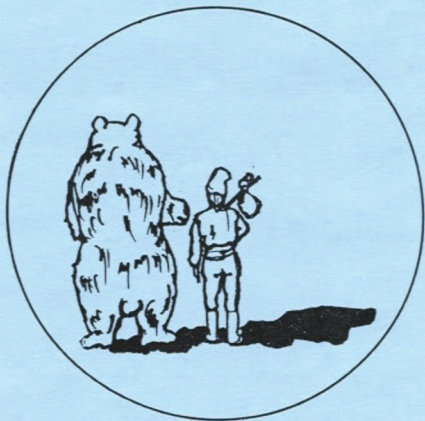
AMÂNDOI: "Se-ambulzesc copii grămadă
Și sprintari și jucăuși
Pe Păcală să-l revadă
Iar la TEATRUL DE PĂPUȘI."

(Cade cortina. Se mai aude:)

PĂCALĂ: (Refrenul I).

Tipărit la Tipografia F. E. D.
Calea Rahovei, nr. 147
Telefon: 623.66.61; 623.98.55

Preț 750 lei